

ประชาคมอาเซียนมีอะไรมากกว่า AEC

หากกล่าวถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี ๒๕๕๘ หลายคนมักจะนึกถึงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) แต่ในความเป็นจริง สิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นนั้นคือ ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community - AC) แล้ว AC กับ AEC แตกต่างกันอย่างไร

คำตอบคือ AEC เป็นเสาหลักหนึ่งในประชาคมอาเซียน โดยอีกสองเสาที่เหลือคือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community - APSC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) ดังนั้น หากจะพูดถึงประชาคมอาเซียน หรือ AC จึงไม่ได้หมายถึง AEC เพียงอย่างเดียว

ประชาคมอาเซียนเกิดจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๙ ในปี ๒๕๔๖ โดยผู้นำต่างเห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ๒๕๖๓ เพื่อให้อาเซียนเป็นภูมิภาคที่เอื้ออาทรและมีความมั่นคง ประชากรในภูมิภาคอยู่ดีกินดีและมีการพัฒนาในทุกด้าน ต่อมาในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ ในปี ๒๕๕๐ เป้าหมายนี้ได้ถูกเร่งรัดให้จัดทำแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๘

สำหรับเสาแรก คือ เสาประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASPC) จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ประเทศสมาชิกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สามารถจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี

เสาต่อมา คือ เสาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จัดตั้งขึ้นเพื่อให้อาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นและมีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ซึ่งในส่วนนี้ จำเป็นต้องกล่าวถึงเรื่องความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Connectivity) ด้วย

เสาสุดท้าย คือ เสาประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) มีเป้าหมายเพื่อทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความมั่นคงทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยามที่อาเซียนจะมีการเชื่อมโยงกันในด้านต่าง ๆ

จากสามเสาหลักข้างต้น คนส่วนใหญ่มักรู้จักแต่ AEC เพราะว่าเป็นเรื่องที่จะเกี่ยวกับปากท้องของประชาชน และทำให้เศรษฐกิจของประเทศสมาชิกดีขึ้น แต่ในความจริงแล้ว ทั้งสามเสา คือ APSC AEC และ ASCC มีความเชื่อมโยงกันอย่างไม่สามารถแยกกันออกได้

ดังนั้น หากต้องการบรรลุเป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียนที่สมบูรณ์แท้จริง เราจึงควรให้ความสำคัญกับ
เสาทุกเสาอย่างเท่าเทียมกันและควรสนับสนุนความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อให้ทั้งสามเสาที่มีพื้นฐานที่มั่นคงต่อ
การเป็นประชาคมอาเซียนที่จะมีพัฒนาการก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป ในขณะเดียวกัน ก็มีความจำเป็นที่ภาคส่วน
ต่าง ๆ ในสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป จะต้องเตรียมความพร้อมใน
ทุก ๆ ด้านเพื่อรับกับการเป็นประชาคมอาเซียนดังกล่าว

น.ส. สุปรียา วงศ์แพทย์ นักศึกษาฝึกงาน กรมอาเซียน
น.ส. ลดา ภูมาศ นักการทูตชำนาญการ กรมอาเซียน
๕ มิถุนายน ๒๕๕๕